

Panium - Numero Napuloan

Ang Pagsaka ug Pagkahugno sa mga Nasod: Ang Pagpatik sa 144,000 ug ang Tinagong Kasaysayang Tagnaon sa Daniel 11:10–16

Jeff Pippenger

2025-04-16

Ang tema diha sa bersikulo onse ug dose mao ang pagbangon ug pagkapukan sa hari sa habagatan, maingon man ang katapusang pagbangon ug pagkapukan sa Tinipong Bansa sa Amerika nga girepresentahan diha sa katapusang pangulo sa bersikulo dos, ingon usab sa katapusang yutan-ong representante sa gahum sa dragon; ang katapusang pagbangon ug pagkapukan sa United Nations nga girepresentahan diha sa bersikulo tres ug upat. Ang mga bersikulo singko hangtod nuebe nagrepresentar sa kasaysayan sa gahum sa kapapahan sukad sa 538 hangtod sa 1798. Ang 538 nagtimaan sa paghatag ug gahum sa gahum sa kapapahan, ang 1798 nagtimaan sa makamatay nga samad sa kapapahan, ug busa ang mga bersikulo singko hangtod nuebe nagrepresentar sa katapusang pagbangon ug pagkapukan sa mananap. Ang bersikulo diyes nagtimaan sa 1989 isip pagkapukan sa hari sa habagatan ingon sa girepresentahan sa kanhing Soviet Union.

“Ang matag nasod nga misulod sa entablado sa kalihokan gitugotan sa pag-okupar sa iyang dapit sa yuta, aron makita kon tumanon ba niini ang tuyo sa ‘the Watcher and the Holy One.’ Ang tagna nagsubay sa pagtungha ug pagkapukan sa dagkung mga imperyo sa kalibotan—Babylon, Medo-Persia, Greece, ug Rome. Sa matag usa niini, maingon man sa mga nasod nga diyutay ug gahum, ang kasaysayan miusab sa iyang kaugalingon. Ang matag usa may panahon sa pagsulay, ang matag usa napakyas, ang iyang himaya nalawos, ang iyang gahum napapas, ug ang iyang dapit giokupar sa lain...”

“Gikan sa pagbangon ug pagkapukan sa mga nasod sumala sa tin-aw nga gipadayag diha sa mga panid sa Balaang Kasulatan, kinahanglan nila nga mahibaloan kon unsa ka walay kapuslanan ang hubo nga panggawas ug kalibutanong himaya. Ang Babilonia, uban sa tanang iyang gahum ug kahalangdon, nga sukad niadto ang atong kalibotan wala na makakita sa sama niini,—gahum ug kahalangdon nga alang sa mga tawo niadtong panahona daw lig-on kaayo ug malungtaron,—pagkahingpit gayud sa iyang pagkawala! Ingon sa ‘bulak sa balili’ kini nangahanaw. Sa ingon niana mapapas ang tanan nga walay Dios ingon nga patukoranan. Ang molungtad lamang mao kadtong nahiusa sa Iyang katuyoan ug nagapadayag sa Iyang kinaiya. Ang Iyang mga prinsipyo mao lamang ang bugtong malig-on nga mga butang nga nailhan sa atong kalibotan.” Education, 177, 184.

Ang mga bersikulo onse ug dose nagtimaan sa katapusang pagsaka ug pagkapukan sa hari sa habagatan, ingon sa girepresentahan sa Russia. Ang mga bersikulo trese hangtod kinse nagtimaan sa katapusang pagsaka ug pagkapukan sa Tinipong Bansa sa Amerika. Ang tibuok propetikong asoy sa kapitulo onse gitukod ibabaw sa balangkas sa pagsaka ug pagkapukan sa mga gingharian. Ang estudyante sa tagna kinahanglan magpalandong niining kamatuoran kon aduna siyay bisan unsang posibilidad sa husto nga pagbahin sa propetikong mensahe sa kapitulo onse.

Ang pundasyonal nga panglantaw sa Daniel kapitulo onse mao nga kini naglangkob sa gisubli nga mga paghulagway sa pagtungha ug pagkapukan sa mga gingharian. Sa dihang si Sister White miingon, “So perished the Medo-Persian kingdom, and the kingdoms of Grecia and Rome,” iyang giila ang “Grecia” ingon nga ang dragon, ang “Rome” ingon nga ang mapintas nga mananap, ug ang “Medo-Persia” ingon nga ang mini nga manalagna. Iyang giila ang katapusang pagtungha ug pagkapukan sa katapusang yutan-ong gingharian nga naglangkob sa dragon, sa mapintas nga mananap, ug sa mini nga manalagna, nga nagsugod sa ilang pagtungha diha sa balaod sa Dominggo ug modala sa kalibutan ngadto sa Armageddon sa katumanan sa Pinadayag 16:12–21. Iyang ginamando ang katawohan sa Dios ngadto sa “the rise and fall of nations as made plain in the pages of Holy Writ” ingon nga maong panglantaw nga angay gamiton aron “to learn how worthless is mere outward and worldly glory.”

Ang hinungdan nga gikinahanglan natong “makakat-on kon unsa pagkawalay kapuslanan ang yano nga panggawas ug kalibotanong himaya,” mao ang dugang pa nga pagsabot nga ang tanang butang mangahanaw “nga walay Dios ingon nga patukoranan niini.” Busa, usa kini ka sugyot sa kinabuhi o kamatayon ang pagbaton sa Dios o ang dili pagbaton sa Dios ingon nga imong patukoranan. Gikan nianang puntoha sa pag-uswag sa hunahuna, si Sister White dayon naghubit kon unsay kahulogan sa pagbaton sa Dios ingon nga imong patukoranan sa dihang siya miingon, “Ang makalahutay lamang mao kadtong nahigot sa Iyang katuyoan ug nagapadayag sa Iyang kinaiya.” Bag-o lang niya gipatin-aw nga ang tanang wala sa patukoranan sa Dios mangahanaw, ug nga ang duruha ka bahin nga sukdanan sa gitukod ibabaw sa patukoranan mao kon ang usa ka butang “nahigot sa Iyang mga katuyoan,” ug kadtong “nagapadayag sa Iyang kinaiya.” Ang Iyang kinaiya mao ang Iyang patukoranan.

Unya sa panapos nga tudling sa parapo iyang giingon nga “Ang Iyang mga prinsipyo mao lamang ang bugtong malig-on nga mga butang nga nahibaloan sa atong kalibutan.” Ang kinaiya sa Dios mao ang Iyang mga prinsipyo, ug ang Iyang mga prinsipyo nagapadayag sa Iyang kinaiya. Kini usa ka sugyot nga may kalabotan sa kinabuhi ug kamatayon kon giunsa sa katawhan ang pagpakigrelasyon sa Dios ingon nga patukoranan sa tanang butang. Akong gipasikad nga ang pundasyonal nga estruktura sa Daniel kapitulo onse gitukod ibabaw sa asoy sa pagsaka ug pagkapukan sa mga gingharian. Adunay usa ka pahayag diin ang inspirasyon nagpahibalo kanato sa husto nga matang sa pagtuon.

“Adunay pagtuon sa kasaysayan nga dili angay hukman. Ang balaang kasaysayan maoy usa sa mga tun-anon sa mga tulungaan sa mga manalagna. Diha sa talaan sa Iyang mga pakiglalot sa mga nasud, nasubay ang mga tunob ni Jehova. Busa karon usab angay natong palandongon ang mga pakiglalot sa Dios sa mga nasud sa yuta. Angay natong makita diha sa kasaysayan ang katumanan sa tagna, tun-an ang mga lihok sa Providencia diha sa dagkong kalihokan sa reporma, ug sabton ang padayon nga dagan sa mga hitabo diha sa pagpahimutang sa mga nasud alang sa katapusang panagbangi sa dakong away.” The Ministry of Healing, 441.

Ang usa ka gibalaan nga pagtuon sa kasaysayan mailhan ingon pagtuon sa pakiglalot sa Dios sa mga nasud sa kalibotan ug usab sa mapanalipdanong pagpanguna sa Dios sa Iyang mga kalihokang reformatoryo; busa, ang usa ka gibalaan nga kasaysayan naglakip sa usa ka eksternal ug usa ka

internal nga linya sa pagtuon. Ang katuyoan sa paggamit sa kasaysayan sa pagpamatuod sa profetikanhong Pulong sa Dios mao ang paggamit nianang profetikanhong kasaysayan aron “masabtan ang pag-uswag sa mga panghitabo diha sa paghan-ay sa mga nasud alang sa katapusang panagbangi sa dakung kontrobersiya.” Ang miaging parapo gikan kang Sister White gikuha gikan sa usa ka hilabihang matin-aw nga pagpasabot sa panginahanglan sa pagtukod ug usa ka profetikanhong modelo sa sagradong kasaysayan nga gibase sa pundasyonal nga estruktura nga girepresentar sa “pagsaka ug pagkapukan” sa mga gingharian.

“Ingon pagpangandam alang sa Kristohanong buluhaton, daghan ang naghunahuna nga mahinungdanon ang pag-angkon ug halapad nga kahibalo sa mga sinulat nga historikal ug teolohikal. Nagtuo sila nga kining kahibalora mahimong tabang kanila sa pagtudlo sa ebanghelyo. Apan ang ilang hago nga pagtuon sa mga opinyon sa mga tawo nagpadulong sa pagpapukan sa ilang ministeryo, inay sa pagpalig-on niini. Sa akong pagtan-aw sa mga aklatan nga napuno sa mabug-at nga mga tomo sa historikal ug teolohikal nga kahibalo, ako maghunahuna, Nganong mogasto man ug salapi alang niana nga dili tinapay? Ang ikaunom nga kapitulo sa Juan nagsulti kanato ug labaw pa kay sa makita sa maong mga buhat. Si Cristo nagaingon: ‘Ako mao ang Tinapay sa Kinabuhi: ang moanhi Kanako dili na gayud gutomon; ug ang motuo Kanako dili na gayud uhawon.’ ‘Ako mao ang buhi nga Tinapay nga mikunsad gikan sa langit: kon adunay mokaon niini nga Tinapay, siya mabuhi hangtod sa kahangturan.’ ‘Ang motuo Kanako adunay kinabuhing dayon.’ ‘Ang mga pulong nga Akong gisulti kaninyo, sila espiritu, ug sila kinabuhi.’ Juan 6:35, 51, 47, 63.”

“Aduna’y usa ka pagtuon sa kasaysayan nga dili angay hukman sa silot. Ang sagradong kasaysayan usa sa mga pagtuon sa mga tulunghaan sa mga propeta. Sa talaan sa Iyang mga pakighilambigit sa mga nasud, nakita ang mga tunob ni Jehova. Busa karon usab kinahanglan natong palandongon ang mga pakighilambigit sa Dios uban sa mga nasud sa kalibotan. Kinahanglan natong makita diha sa kasaysayan ang katumanan sa tagna, tun-an ang mga buhat sa Providence diha sa dagkong mga kalihokang repormatoryo, ug sabton ang pag-uswag sa mga hitabo sa paghan-ay sa mga nasud alang sa katapusang panagbangi sa dakong kontrobersiya.

“Ang maong pagtuon mohatag ug halapad, kinatibuk-ang mga pagtan-aw sa kinabuhi. Makatabang kini kanato sa pagsabot sa pipila ka bahin sa mga kalambigitan ug mga pagdepende niini, unsa ka kahibulongan nga kita nalambigit sa usag usa diha sa dakong panag-igsoonay sa katilingban ug sa mga nasod, ug kon unsa kadakong gidak-on nga ang pagdaugdaug ug pagpaubos sa usa ka sakop nagpasabot ug kapildihan alang sa tanan.

“Apan ang kasaysayan, sumala sa kasagarang pagtuon niini, nagapunting sa mga nahimo sa tawo, sa iyang mga kadaugan sa gubat, sa iyang kalampusan sa pagkab-ot sa gahum ug pagkadaku. Ang lihoc sa Dios diha sa mga kalihokan sa mga tawo mawala sa pagtan-aw. Diyutay ra ang nagtuon sa pagkatuman sa Iyang katuyoan diha sa pagtungha ug pagkapukan sa mga nasod.

“Ug, sa dakong bahin, ang teyolohiya, ingon sa gitun-an ug gitudlo, usa lamang ka talaan sa mga pagpangagpas sa tawo, nga nag-alagad lamang aron sa ‘pagngitngit sa tambag pinaagi sa mga pulong nga walay kahibalo.’ Sa hilabihan ka kanunay, ang motibo sa pagtigom niining

daghang mga libro dili kaayo ang tinguha sa pag-angkon ug pagkaon alang sa hunahuna ug kalag, kondili ang ambisyon nga makaila sa mga pilosopo ug mga teologo, ang tinguha sa pagpaila sa Kristiyanismo ngadto sa katawohan diha sa inalamon nga mga pulong ug mga proposisyon.

“Dili ang tanang mga basahon nga nahisulat makaalagad sa katuyoan sa usa ka balaang kinabuhi. ‘Pagtuon kamo gikan Kanako,’ miingon ang Dakong Magtutudlo, ‘ipapas-an ninyo ang Akong yugo,’ ‘kat-ona ang Akong kaaghop ug pagkamapaubsanon.’ Ang inyong intelektuwal nga garbo dili makatabang kaninyo sa pagpakigsulti sa mga kalag nga nangahanaw tungod sa kakulang sa tinapay sa kinabuhi. Sa inyong pagtuon niining mga basahona, gitugotan ninyo sila sa pag-ilis sa dapit sa mapraktikal nga mga leksiyon nga unta inyong ginakat-on gikan kang Cristo. Pinaagi sa mga sangpotanan niining pagtuona, ang mga tawo wala mapakaon. Diyutay kaayo sa maong panukiduki, nga makapakapoy kaayo sa hunahuna, maoy nagahatag nianang makatabang sa usa ka tawo aron mahimong malampusong mamumuo alang sa mga kalag.”

Ang Manluluwas mianhi “aron sa pagwali sa maayong balita ngadto sa mga kabus.” Lucas 4:18. Sa Iyang pagtulon-an gigamit Niya ang labing yano nga mga pulong ug ang labing masabtan nga mga simbolo. Ug giingon nga “ang komon nga katawhan naminaw Kaniya sa malipayon.” Marcos 12:37. Kadtong naninguha sa pagbuhat sa Iyang buluhaton alang niining panahona nanginahanglan ug mas lawom nga pagsabot sa mga leksyon nga Iyang gihatag.

“Ang mga pulong sa buhing Dios mao ang labing hataas sa tanang edukasyon. Kadtong nagaalagad sa katawhan kinahanglan mokaon sa tinapay sa kinabuhi. Kini magahatag kanila ug espirituwal nga kusog; unya maandam sila sa pag-alagad sa tanang hut-ong sa mga tawo.” The Ministry of Healing, 441–443.

Gihulagway pa ni Sister White nga ang pag-ila sa paglihok sa gahum sa Dios sa pagpahimutang ug mga hari ug sa pagpanaog sa mga hari sumala sa mga pagpili sa hari mao ang tinuod nga pilosopiya sa pagtuon sa kasaysayan.

“Sa kasaysayan sa mga nasod ang tigtoon sa pulong sa Dios makakita sa literal nga katumanan sa balaang tagna. Ang Babilonia, sa katapusan nabuak ug nadugmok, nangahanaw tungod kay sa kauswagan ang iyang mga punoan nag-isip sa ilang kaugalingon nga dili magkinahanglan sa Dios, ug giila nila ang himaya sa ilang gingharian nga bunga sa kalampusan sa tawo. Ang gingharian sa Medo-Persia giduaw sa kapungot sa Langit tungod kay niini ang balaod sa Dios gitamakan. Ang kahadlok sa Ginoo walay dapit sa mga kasingkasing sa hilabihang kadaghanan sa katawhan. Ang kadaotan, pagpasipala, ug pagkadunot naghari. Ang mga gingharian nga misunod labi pang ubos ug dunot; ug kini nanglusad ngadto sa mas ubos ug mas ubos pa sa sukdanan sa moral nga bili.

“Ang gahum nga gigamit sa matag magmamando sa yuta gikahatag sa Langit; ug ang iyang kalamposan nagdepende sa paagi sa iyang paggamit sa maong gahum nga gihatag kaniya. Alang sa matag usa, ang pulong sa balaang Magbalantay mao kini: ‘I girded thee, though thou hast not known Me.’ Isaiah 45:5. Ug alang sa matag usa, ang mga pulong nga gisulti kaniadto kang Nebuchadnezzar mao ang pagtulon-an sa kinabuhi: ‘Break off thy sins by righteousness,

and thine iniquities by showing mercy to the poor: if it may be a lengthening of thy tranquillity.’ Daniel 4:27.”

“Aron masabtan kining mga butanga,—aron masabtan nga ‘ang pagkamatarong nagabayaw sa usa ka nasod;’ nga ‘ang trono malig-on pinaagi sa pagkamatarong,’ ug ‘ginasaligan pinaagi sa kalooy;’ aron ilaon ang pagpadayag sa pagbuhat niining mga prinsipyo diha sa pagpadayag sa Iyang gahum nga maoy ‘nagatangtang sa mga hari, ug nagapahimutang sa mga hari,’—mao kini ang pagsabot sa pilosopiya sa kasaysayan. Proverbio 14:34; 16:12; 20:28; Daniel 2:21.”

“Sa pulong lamang sa Dios kini klarong gipadayag. Dinhi gipakita nga ang kalig-on sa mga nasud, maingon man sa tagsatagsa ka mga tawo, wala diha sa mga kahigayonan o mga paagi nga nagpakita nga naghimo kanila nga dili mapildi; wala usab kini diha sa ilang ikapasigarbo nga pagkadaku. Kini masukod sumala sa pagkamatinumanon nga ilang gipakita sa pagtuman sa katuyoan sa Dios.” Prophets and Kings, 501, 502.

Ang tema sa bersikulo onse ug dose mao ang pagsaka ug pagkapukan sa hari sa habagatan, apan ang labi pang mahinungdanon, kini nga mga bersikulo nagtimaan sa pagpatik sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, ug sa ikaduha sa tulo ka mga pagsulay nga nagsugod sa panahon sa katapusan niadtong 1989 sumala sa girepresentahan diha sa bersikulo diyes.

Kining pagpatik mao ang gihulagway ni Daniel diha sa langob sa mga leon, ang tulo ka mga takus diha sa hudno nga nagdilaab sa kalayo, si Daniel ug ang tulo ka mga takus nga nagaampo aron makasabot sa damgo ni Nabucodonosor mahitungod sa larawan sa mga mananap diha sa ikaduhang kapitulo, si Daniel nga nagaampo sa pag-ampo sa Levitico 26 diha sa ikasiyam nga kapitulo, ang mga manggialamon nga nakasabot sa pagdugang sa kahibalo, si Josue nga gikuha ang iyang sala diha sa Zacarias kapitulo 3, si Zorobabel diha sa kapitulo 4, si Jose nga nahimong ikaduhang magmamando sa Egipto, ang mga tinun-an didto sa taas nga lawak sulod sa napulo ka adlaw sa wala pa ang Pentecostes, ang mga Millerita didto sa camp meeting sa Exeter, si Lazaro nga nangulo sa prosesyon sa Triumphal Entry, ug ang usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo diha sa Pinadayag kapitulo 7.

Ang ikanapulog-usa nga bersikulo miabot niadtong 2014 sa sinugdanan sa gubat sa Ukraina, ug niadtong Hulyo sa 2023 nagsugod ang makita nga pagsulay, diin ang katawhan sa Dios “ginapaputi.” Ang ikalima nga linya sa kapitulo onse mao ang mga bersikulo trese hangtod kinse.

Ikalimang Linya nga Kinatibuk-ang Pagtan-aw

Kay ang hari sa amihanan mobalik, ug magpatungha ug usa ka panon nga mas daku pa kay sa nahauna, ug sa pagkatinuod moanhi siya human sa pipila ka mga tuig uban ang usa ka dakung kasundalohan ug uban ang daghang mga bahandi. Ug niadtong mga panahona daghan ang motindog batok sa hari sa habagatan: usab ang mga tulisan sa imong katawhan magapahitaas sa ilang kaugalingon aron sa paglig-on sa panan-awon; apan sila mangapukan. Busa moanhi ang hari sa amihanan, ug magapundo ug usa ka bungtod nga salipdanan, ug makakuha sa mga labing kinutaang siyudad: ug ang mga bukton sa habagatan dili makasukol, ni ang iyang piniling katawhan, ni aduna pay kusog nga makasukol. Daniel 11:13–15.

Kining mga bersikulo natuman niadtong 200 BC ug kini nag-ila sa Gubat sa Panium, nga naglakip sa nagkasupak nga mga hari ug sa ilang mga pakig-alyansa, ug ang mga bersikulo mao usab ang bahin sa kasaysayan diin ang paganong Roma unang mipahimutang sa iyang kaugalingon sulod sa kasaysayan sa Daniel onse. Ang mga bersikulo naglakip sa katapusang pagbangon ug pagkapukan sa ikaunom nga gingharian sa tagna sa Biblia, apan usab sa biblikanhong kasaysayan sa pagduaw ni Cristo sa Caesarea Philippi, diin gipahiluna ni Pedro ang pagtimri sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Kini nga kasaysayan naghulagway sa pagtimri sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo uban sa pag-abot sa ikatulo sa tulo ka mga pagsulay sa kapitulo dose nga naglangkob sa pagka “naputli, napaputi ug nasulayan.”

Kining tulo ka bersikulo nagdala ngadto sa bersikulo disisais, diin girepresentar ang balaod sa Domingo sa Estados Unidos. Sa dihang natapos ang camp meeting sa Exeter niadtong Agosto 17, 1844, gidala sa mga maalamong ulay ang mensahe sa Tunga sa Gabii nga Singgit tabok sa sidlakang baybayon sa Estados Unidos sulod sa unom ka pu’g unom ka adlaw. Adunay usa ka yugto sa panahon nga ang tanang ulay mamata, ug ang usa ka pundok walay lana, ug ang tanang butang nga gipasabot niana. Sa dihang ang ngalan ni Simon Barjona giusab ngadto kang Pedro, gimarkahan ang pagtimri sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Sukad niadto nga punto padayon, misugod si Jesus sa pagtudlo sa mga tinun-an mahitungod sa mga hitabo nga nalambigit sa krus.

Ang krus usa ka simbolo sa pagtapos sa panahon sa pagpasulay, ug si William Miller, nga gisimbolohan ni Juan Bautista, nga sa iyang bahin gisimbolohan ni Elias, gibangon aron ipresentar ang “mga hitabo nga may kalabutan sa pagtapos sa panahon sa pagpasulay,” maingon usab nga gibuhat ni Juan Bautista ug ni Elias. Si Juan miingon niini sa ingon nga paagi.

Apan sa iyang pagkakita nga daghan sa mga Pariseo ug mga Saduseo nangabut ngadto sa iyang bautismo, siya miingon kanila, Kamong kaliwatan sa mga bitin, kinsa ba ang nagpasidaan kaninyo sa pagkalagiw gikan sa kapungot nga umalabut? Mateo 3:7.

Si Elias misulti niini nga paagi.

Ug si Ahab naghimo ug usa ka Ashera; ug si Ahab naghimo ug labaw pa aron sa paghagit sa kasuko sa Ginoong Dios sa Israel kay sa tanang mga hari sa Israel nga nanghiuna kaniya. Sa iyang mga adlaw si Hiel nga Betelihanon nagtukod sa Jerico: iyang gipahimutang ang patukoranan niini pinaagi kang Abiram nga iyang kamagulangan, ug gitindog ang mga ganghaan niini pinaagi kang Segub nga iyang kamanghuran, sumala sa pulong ni Jehova, nga iyang gisulti pinaagi kang Josue anak ni Nun. Ug si Elias nga Tishbitahanon, nga gikan sa mga lumulupyong sa Galaad, miingon kang Ahab, Ingon nga buhi si Jehova, ang Dios sa Israel, nga sa atubangan niya ako nagatindog, niyamang mga tuiga walay tun-og ni ulan, gawas sumala sa akong pulong. 1 Mga Hari 16:33–17:1.

Sa paghisgot sa buluhaton ni William Miller ingon nga usa ka moderno nga repormador, si Sister White miingon:

“Kinahanglan nga ang mga tawo mapukaw ngadto sa ilang kapeligrohan; nga sila pagatag-on sa pag-andam alang sa mga mabug-at nga hitabo nga may kalabotan sa pagtapos sa panahon sa

grasya.” The Great Controversy, 310.

Ang kataposang unom ka bersikulo sa Daniel onse nagrepresentar sa “mga panghitabo nga may kalabutan sa pagtapos sa panahon sa grasya.” Kadtong mga panghitabo gibuksan sa panahon sa katapusan niadtong 1989, ug kini tin-aw nga gipadayag.

“Sa wala pa ang Iyang paglansang sa krus, gipatin-aw sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga tinun-an nga Siya pagapatyon ug mabanhaw pag-usab gikan sa lubnganan, ug ang mga manulonda anaa aron ipatigbabaw ang Iyang mga pulong sa ilang mga hunahuna ug mga kasingkasing. Apan ang mga tinun-an nagpaabut ug temporal nga kaluwasan gikan sa yugo sa Roma, ug dili nila maantus ang hunahuna nga Siya, nga diin nakasentro ang tanan nilang mga paglaum, mag-antus sa usa ka makauulaw nga kamatayon. Ang mga pulong nga ilang gikinahanglan nga hinumdoman gipapahawa gikan sa ilang mga hunahuna; ug sa dihang miabot ang panahon sa pagsulay, kini nakakaplag kanila nga dili andam. Ang kamatayon ni Jesus maingon sa hingpit nga naglaglag sa ilang mga paglaum nga daw wala Niya sila daan pa pasidaan. Busa sa mga tagna ang kaugmaon gibuksan sa atong atubangan sa sama ka dayag nga paagi ingon sa pagkabuksan niini ngadto sa mga tinun-an pinaagi sa mga pulong ni Cristo. Ang mga hitabo nga may kalabutan sa pagtapos sa panahon sa grasya ug sa buluhaton sa pagpangandam alang sa panahon sa kagul-anan, tin-aw nga gipadayag. Apan ang mga panon sa katawhan wala nay labaw pang pagsabot niining mahinungdanong mga kamatuoran kay sa daw wala pa kini ikapadayag kanila. Si Satanas nagbantay aron kuhaon ang matag impresyon nga makahimo unta kanila nga manggialamon ngadto sa kaluwasan, ug ang panahon sa kagul-anan makakaplag kanila nga dili andam.” The Great Controversy, 595.

Didto sa Caesarea Philippi, nga mao ang Panium, sa mga bersikulo trese hangtod kinse, nga si Cristo nagsugod sa pagtudlo sa Iyang mga tinun-an mahitungod sa krus, sa ingon naghulagway sa kasaysayan sa camp meeting sa Exeter hangtod sa Oktubre 22, 1844. Sa sinugdanan sa kalihokang repormatorio sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, ang “mga hitabo nga nalangkit sa pagtapos sa probation” gibuksan; ug sa katapusan sa kalihokan sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, ang “mga hitabo nga nalangkit sa pagtapos sa probation” gibuksan sulod sa tinagong kasaysayan sa bersikulo kwarenta.

“Karon, diha sa espiritu ug gahum ni Elias ug ni Juan Bautista, ang mga mensahero nga tinudlo sa Dios nagtawag sa pagtagad sa usa ka kalibotan nga padulong sa paghukom ngadto sa mabug-at nga mga panghitabo nga sa dili madugay mahitabo maylabot sa panapos nga mga takna sa panahon sa grasya ug sa pagpakita ni Cristo Jesus ingon nga Hari sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo.” Prophets and Kings, 715, 716.

Ang “mga panghitabo nga may kalabutan sa pagtapos sa panahon sa probasyon” mao ang mga panghitabo nga gibuksan sa tinagong kasaysayan sa bersikulo kap-atan. Diha sa Zacarias kapitulo tres, gihulagway ang kataposang mga talan-awon sa mapangusisang paghukom. Ang Inspirasyon naghiusa sa pagpamatuod ni Zacarias uban niadtong mga pinatikanan sa Ezequiel kapitulo nuebe.

“Ang katawhan sa Dios nag-agulo ug nagahilak tungod sa mga kangil-ad nga buhat nga ginahimo sa yuta. Uban sa mga luha ilang ginapasidan-an ang daotan mahitungod sa kapeligrohan nila sa pagtamay sa balaang kasugoan, ug uban sa dili masaysay nga kasubo sila

nagapaubos sa ilang kaugalingon sa atubangan sa Ginoo tungod sa ilang kaugalingong mga kalapasan. Ang mga daotan nagabiaybiay sa ilang kasubo, nagayubit sa ilang masinabtanon nga mga pagpangamuyo, ug nagatamay sa ilang gitawag nga kaluya. Apan ang kaguol ug pagpaubos sa katawhan sa Dios maoy dili ikalimod nga pamatuod nga sila nagabawi pag-usab sa kusog ug pagkahalangdon sa kinaiya nga nawala tungod sa sala. Kini tungod kay sila nagaduol pag-ayo kang Cristo, ug ang ilang mga mata natutok sa Iyang hingpit nga kaputli, nga tungod niana ilang makita sa hilabihan ka tin-aw ang hilabihang pagkamakasasala sa sala. Ang ilang paghinulsol ug pagpaubos sa kaugalingon labi pa kaayo nga kahimut-an sa atubangan sa Dios kay sa espiritu nga masaligon sa kaugalingon ug mapahitas-on niadtong walay makita nga hinungdan sa pagminatay, nga nagatamay sa pagpaubos ni Cristo, ug nga nagaangkon sa pagkahingpit samtang nagalapas sa balaang kasugoan sa Dios. Ang kaaghop ug pagkamapaubosan sa kasingkasing mao ang mga kahimtang alang sa kusog ug kadaogan. Ang purongpurong sa himaya nagaabot kanila nga moyukbo diha sa tiilan sa krus. Bulahan kining mga nagaminatay, kay sila pagaulion.”

“Ang matinumanong mga tawo sa pag-ampo, daw sa ingon, gitak-uban uban sa Dios. Sila mismo wala mahibalo kon unsa ka luwas ang pagpanalipod nga naglibot kanila. Dinuso ni Satanas, ang mga magmamando niining kalibutana naninguha sa paglaglag kanila; apan kon maablihan pa lamang ang ilang mga mata, maingon sa mga mata sa ulipon ni Eliseo didto sa Dothan, ilang makita ang mga manulonda sa Dios nga nagpahaluna sa ilang kaugalingon sa palibot nila, ug pinaagi sa ilang kasidlak ug himaya gipugngan ang mga panon sa kangitngit.”

“Samtang ang katawhan sa Dios nagpaubos sa ilang mga kalag sa Iyang atubangan, nga nangamuyo alang sa kaputli sa kasingkasing, ang sugo gihatag, ‘Kuhaa ang mahugaw nga mga sapot’ gikan kanila, ug ang makapadasig nga mga pulong gisulti, ‘Tan-awa, gipakuha Ko ang imong kasal-anan gikan kanimo, ug pabistihan Ko ikaw ug inilis nga bisti.’ Ang walay buling nga kupo sa pagkamatarong ni Cristo gibutang ibabaw sa mga sinulayan, gitintal, apan matinumanong mga anak sa Dios. Ang tinamay nga salin gibistihan ug mahimayaong sapot, nga dili na gayud mahugawan pag-usab sa mga pagkadunot sa kalibutan. Ang ilang mga ngalan gipabilin diha sa basahon sa kinabuhi sa Cordero, inila taliwala sa mga matinumanon sa tanang kapanahonan. Sila nakasukol sa mga limbong sa malimbongon; wala sila mapahilayo sa ilang pagkamaunongon tungod sa pagngulob sa dragon. Karon sila walay kataposang luwas gikan sa mga paagi sa maninintal. Ang ilang mga sala ibalhin ngadto sa tinubdan sa sala. Ug ang salin dili lamang mapasaylo ug madawat, kondili pasidunggan usab. ‘Usa ka matahum nga mitra’ ibutang ibabaw sa ilang mga ulo. Mamahimo sila nga ingon sa mga hari ug mga pari alang sa Dios. Samtang si Satanas nagdasig sa iyang mga sumbong ug naningkamot sa paglaglag niining pundoka, ang mga balaang manulonda, nga dili makita, nagbalik-balik, nga nagabutang kanila sa timri sa buhing Dios. Mao kini sila nga nagatindog ibabaw sa Bukid sa Sion uban sa Cordero, nga adunay ngalan sa Amahan nga nasulat sa ilang mga agtang. Nag-awit sila sa bag-ong awit sa atubangan sa trono, niana nga awit nga walay bisan kinsa nga makat-on gawas sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, nga gitubos gikan sa yuta. ‘Mao kini sila nga nagsunod sa Cordero bisan asa Siya moadto. Kini sila gitubos gikan sa taliwala sa mga tawo, nga nahimong unang mga bunga alang sa Dios ug alang sa Cordero. Ug sa ilang baba walay limbong nga hingkaplagan: kay sila walay ikasaway sa atubangan sa trono sa Dios.’”

“Karon hingpit na nga natuman ang mga pulong sa Manulonda: ‘Pamati karon, O Josue nga labawng sacerdote, ikaw ug ang imong mga kauban nga naglingkod sa imong atubangan; kay sila mga tawo nga kahibudngan: kay, ania karon, ipagula Ko ang Akong Alagad nga Sanga.’ Si Cristo gipadayag ingon nga Manunubos ug Manluluwas sa Iyang katawohan. Karon sa pagkatinuod ang salin mga ‘tawo nga kahibudngan,’ samtang ang mga luha ug pagpaubos sa ilang panaw-ilogon mopuli ngadto sa kalipay ug kadunggan diha sa atubangan sa Dios ug sa Cordero. ‘Nianang adlaw ang sanga ni Jehova mahimong matahum ug mahimayaon, ug ang bunga sa yuta mahimong halangdon ug maanindot alang kanila nga nangalagiw sa Israel. Ug mahitabo nga siya nga mahibilin sa Sion, ug siya nga mahabilin sa Jerusalem, pagatawgon nga balaan, bisan ang tagsatagsa nga nahisulat taliwala sa mga buhi sa Jerusalem.’” Testimonies, tomo 5, 474–476.

Ang usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo diha sa basahon sa Pinadayag mao ang pundok ni Ezequiel nga “gitimrihan” samtang sila “nagapanghupaw ug nagatu-aw” tungod sa mga dulumtanan nga anaa sa yuta. Gitimrihan sila sa dihang gihatagan sila sa bisti sa pagkamatarong ni Cristo ug sa matahum nga purongpurong nga nagrepresentar sa “mga hari ug mga pari” ni Pedro, nga kaniadto dili katawohan sa Dios, apan karon nahimo nang katawohan sa Dios.

Apan hinoon mao ang usa ka pinili nga kaliwatan, usa ka harianong pagkapari, usa ka balaan nga nasod, usa ka katawohang iya sa kaugalingon sa Dios; aron inyong ikapadayag ang mga pagdayeg kaniya nga nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang kahibulongang kahayag: Kamo nga kaniadto dili usa ka katawohan, apan karon mao na ang katawohan sa Dios: kamo nga wala kaniadto makadawat ug kalooy, apan karon nakadawat na ug kalooy. Mga hinigugma, ako nangamuyo kaninyo ingon nga mga lumalangyaw ug mga dumuloong, nga maglikay kamo sa mga unodnong kailibgon, nga nakiggubat batok sa kalag; Nga ang inyong paggawi mamahimong matarung taliwala sa mga Gentil: aron nga, samtang sila magasulti batok kaninyo ingon nga mga mamumuhat ug dautan, pinaagi sa inyong maayong mga buhat, nga ilang makita, ilang mahimaya ang Dios sa adlaw sa pagduaw. 1 Pedro 2:9–12.

Busa karon, kong kamo sa pagkatinuod magpatalinghug sa akong tingog, ug magabantay sa akong tugon, nan kamo mamahimong akong pinasahi nga bahandi labaw sa tanang katawohan; kay ako man ang tag-iya sa tibook nga yuta: Ug kamo mamahimong alang kanako usa ka gingharian sa mga sacerdote, ug usa ka balaan nga nasud. Mao kini ang mga pulong nga igsulti mo ngadto sa mga anak sa Israel. Exodo 19:5, 6.

“Sa kataposang mga adlaw sa kasaysayan niining kalibutana, ang tugon sa Dios uban sa Iyang katawhan nga nagtuman sa Iyang mga sugo pagabag-ohon. ‘Nianang adlaw magahimo Ako ug tugon alang kanila uban sa mga mananap sa kapatagan, ug uban sa mga langgam sa langit, ug uban sa mga nagakamang nga butang sa yuta: ug pagabunggoon Ko ang pana ug ang espada ug ang gubat gikan sa yuta, ug papahulayon Ko sila nga may kasigurohan. Ug pakaslan Ko ikaw ngadto Kanako sa walay katapusan; oo, pakaslan Ko ikaw ngadto Kanako diha sa pagkamatarung, ug sa paghukom, ug sa mahigugmaong-kalolot, ug sa mga kalooy. Pakaslan Ko gayod ikaw ngadto Kanako diha sa pagkamatinud-anon; ug maila mo ang Ginoo.’”

“Ug mahitabo nianang adlaw, ako mamati, nagaingon ang Ginoo, ako mamati sa kalangitan, ug sila mamati sa yuta; ug ang yuta mamati sa trigo, ug sa bino, ug sa lana; ug sila mamati

kang Jezreel. Ug ako siya ipugas alang kanako sa yuta; ug ako malooy kaniya nga wala makadawat og kalooy; ug ako magaingon kanila nga dili akong katawohan, Ikaw akong katawohan; ug sila magaingon, Ikaw akong Dios.’ Oseas 2:14–23.

“‘Niadtong adlaw,... ang salin sa Israel, ug ang nangalagiw sa balay ni Jacob,... magasalig sa Ginoo, ang Balaan sa Israel, sa kamatuoran.’ Isaias 10:20. Gikan sa ‘matag nasud, ug kabanayan, ug pinulongan, ug katawhan’ adunay mga motubag nga may kalipay sa mensahe, ‘Kahadloki ang Dios, ug ihatag kaniya ang himaya; kay miabut na ang takna sa iyang paghukom.’ Motalikod sila sa matag diosdios nga nagbugkos kanila niining kalibotana, ug ‘mosimba kaniya nga maoy nagbuhat sa langit, ug sa yuta, ug sa dagat, ug sa mga tuboran sa katubigan.’ Pagabuhion nila ang ilang kaugalingon gikan sa tanang pagkalambigit, ug motindog sila sa atubangan sa kalibotan ingon nga mga handumanan sa kalooy sa Dios. Masinugtanon sa matag langitnong kinahanglanon, ila silang pagailhon sa mga manulonda ug sa mga tawo ingon nga mao ang mga ‘nagabantay sa mga sugo sa Dios, ug sa pagtuo ni Jesus.’ Pinadayag 14:6–7, 12.”

“‘Ania karon, moabut ang mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, nga ang magdadaro makaapas sa mag-aani, ug ang magatamak sa ubas sa nagapugas sa liso; ug ang kabukiran motulo ug matam-is nga bino, ug ang tanang kabungtoran matunaw. Ug akong ibalik ang pagkabinihag sa akong katawohan nga Israel, ug pagatukoron nila ang mga lungsod nga nahimong awaaw, ug pagapuy-an nila kini; ug magtanom sila ug mga kaparrasan, ug moinom sa bino niini; maghimo usab sila ug mga tanaman, ug mokaon sa bunga niini. Ug itanom ko sila sa ilang yuta, ug dili na gayud sila ibton gikan sa ilang yuta nga akong gihatag kanila, nagaingon ang Ginoo mong Dios. Amos 9:13–15.’” Review and Herald, Pebrero 26, 1914.

Dayag nga sukad sa higayon nga ang katapusang pinili nga kaliwatan sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo matimrihan na, aduna pay mga Gentil nga mahimong maimpluwensiyahan pinaagi sa pamaagi sa ilang kinabuhi (pakigpulong) niadtong usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo sa adlaw sa pagduaw sa mga Gentil.

“Ang tawhanong gahum ug tawhanong kusog wala magtukod sa iglesia sa Dios, ug dili usab kini nila malaglag. Dili ibabaw sa bato sa tawhanong kusog, kondili kang Cristo Jesus, ang Bato sa Kapanahonan, natukod ang iglesia, ‘ug ang mga ganghaan sa impiyerno dili makabuntog batok niini.’ Mateo 16:18. Ang presensya sa Dios mao ang nagahatag ug kalig-on sa Iyang buluhaton. ‘Ayaw ibutang ang inyong pagsalig sa mga principe, ni sa anak sa tawo,’ mao ang pulong nga moabot kanato. Salmo 146:3. ‘Diha sa kahilum ug sa pagsalig anaa ang inyong kusog.’ Isaias 30:15. Ang mahimayaong buluhaton sa Dios, nga gitukod ibabaw sa walay kataposang mga prinsipyo sa pagkamatarong, dili gayud mapakyas. Kini mopadayon gikan sa kusog ngadto sa kusog, ‘dili pinaagi sa kagahum, ni pinaagi sa kusog, kondili pinaagi sa Akong Espiritu, nagaingon ang Ginoo sa mga panon.’ Zacarias 4:6.”

“Ang saad, ‘Ang mga kamot ni Zerubbabel maoy nagbutang sa patukoranan niining balaya; ang iyang mga kamot usab maoy motapos niini,’ natuman gayod sa literal. Bersikulo 9. ‘Ang mga anciano sa mga Judio nanagtukod, ug sila milambo pinaagi sa pagpanagna ni Hagai nga manalagna ug ni Zacarias nga anak ni Iddo. Ug sila nanagtukod, ug nahuman nila kini, sumala sa sugo sa Dios sa Israel, ug sumala sa sugo ni Ciro, ug ni Dario, ug ni Artajerjes nga hari sa

Persia. Ug kining balaya nahuman sa ikatulong adlaw sa bulan nga Adar [ang ikanapulog-duha nga bulan], nga nahitabo sa ikaunom ka tuig sa paghari ni Dario nga hari.' Ezra 6:14, 15." Prophets and Kings, 595, 596.

Ang mga bersikulo trese hangtod kinse nagrepresentar sa mga mahitabo nga tagna nga modala ngadto sa pagtapos sa probation alang sa mga tigtipig sa Igpapahulay sa panahon sa balaod sa Domingo. Nagarepresentar usab sila sa ikatulo sa tulo ka mga lakang diha sa bersikulo diez sa Daniel dose. Ang bersikulo diez mao ang "pagkaputli," ang mga bersikulo onse ug dose nagrepresentar sa "pagkahimong maputi," ug ang mga bersikulo trese hangtod kinse nagrepresentar sa litmus test diin ang mga ulay nga nagbantay sa Igpapahulay "pagasulayan."

Ang sulodnong mensahe sa basahon ni Daniel girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Ulai sa mga kapitulo pito hangtod siyam, ug ang gawasnong mensahe girepresentahan sa panan-awon sa Suba sa Hiddekel sa mga kapitulo napulo hangtod dose. Ang kapitulo dose mao ang kinatuman sa sulodnon ug gawasnong mga panan-awon, ug kini nagpresentar sa paagi diin si Cristo nagpatindog ug naghinlo sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Ang mga bersikulo napulo hangtod napulo ug unom nagrepresentar sa tinagong kasaysayan sa bersikulo kwarenta sukad sa 1989 ngadto sa balaod sa Domingo sa bersikulo kwarenta ug usa ug napulo ug unom. Ang mga bersikulo nga mohaom sulod sa tinagong kasaysayan nagrepresentar sa hingpit nga katumanan sa bersikulo napulo sa kapitulo dose.

Daghan ang pagaputlion, ug pagahimoon nga maputi, ug pagasulayan; apan ang mga daotan magapadayon sa pagbuhat ug kadaotan: ug walay usa sa mga daotan nga makasabut; apan ang mga manggialamon makasabut. Ug sukad sa panahon nga ang adlaw-adlaw nga halad pagakuhaon, ug ang makalilisang nga butang nga nagapahimong biniyaan igatukod, may usa ka libo duha ka gatus ug kasiyaman ka adlaw. Bulahan siya nga nagahulat, ug makaabot sa usa ka libo tulo ka gatus ug katloan ug lima ka adlaw. Daniel 12:10–12.

Ang "mga manggialamon" nga nakasabut sa mga bersikulo napulo hangtod sa napulog-unom ug nga natimrihan sa "intelektuwal" ug sa "espirituwal" mao kadtong nakasabut sa gawasnong mensaheng matagnaon nga girepresentahan diha sa tinagong kasaysayan sa bersikulo kap-atan, ug sila "intelektuwal" nang nalig-on niana nga pagsabut sa wala pa ang balaod sa Domingo. Ang "mga manggialamon" mao kadtong mga nabag-o pinaagi sa sulodnong mensahe nga girepresentahan sa Pinadayag kapitulo onse ug bersikulo onse, ug sila nangalig-on na niana nga kasinatian sa wala pa ang balaod sa Domingo.

Ang "manggialamon" mao kadtong nakadawat sa "panalangin" nga nalangkit sa "paghulat," nga nagtimaan sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo ingon nga sila mao ang nagtuman sa hingpit ug katapusang katumanan sa napulo ka ulay. Ang Pinadayag onse bersikulo onse miabot niadtong Hulyo sa 2023, sa ingon nagtimaan sa "panahon sa katapusan," diin ang Daniel ug ang Pinadayag nagtimaan pinaagi sa duha ka mga saksi nga ang pagdugang sa kahibalo nga giablihan niadtong Hulyo sa 2023 nag-ila sa proseso sa pagpatik sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Ang onse inubanan sa onse katumbas sa baynte-dos, nga usa ka simbolo sa paghiusa sa pagka-Dios uban sa pagkatawo, ug kadtong nakaagi sa tulo ka hugna sa paghinlo nga nagpatungha sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo giila diha sa Daniel dose, bersikulo dose, nga naghatag ug laing timaan ni

Palmoni, kay ang dose pilo sa dose katumbas sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo.

Padayonon nato kining pagtuon sa sunod nga artikulo.